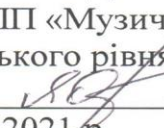

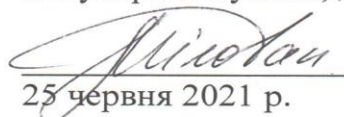
Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

 Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор
 М.КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання гри»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Профілізація	Джазове фортепіано
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.11.4)
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	3-4 семестри
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання гри» для профілізації «Джазове фортепіано» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник: Середін Ю.В. – старший викладач кафедри джазу та популярної музики

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання гри на джазовому фортепіано» затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики «18» червня 2021 р., протокол № 6.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методика викладання гри» входить до циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки. Зміст курсу втілює основні педагогічні напрацювання у галузі викладання гри на джазовому фортепіано, висвітлює провідні методики зарубіжної та української інструментальних шкіл та містить такі складові: теоретична (реалізується у ході лекційних занять); практична (здійснюється в ході аудиторних занять в процесі практичного відпрацювання окремих методичних тем); самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опрацювання у домашніх заняттях).

Метою курсу є опанування знань методики викладання гри на джазовому фортепіано у музичних закладах.

Завдання курсу: формування та розвиток виконавських навичок; засвоєння теоретичного матеріалу, потрібного для володіння інструментом; опанування студентами різних форм і методів індивідуальної та самостійної роботи; формування музично-педагогічної майстерності майбутніх викладачів та вихованні їхніх творчих здібностей.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.** Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.** Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11.** Здатність володіти іноземною мовою.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та

у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК3. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК14. Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК15. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

PH5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

PH6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

PH7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

PH10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

PH11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

PH12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

PH13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

PH14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами								
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс	II курс		III курс		IV курс		
						Всього	у тому числі:				Семестри							
							лекційні	індивідуальні	практичні		1	2	3	4	5	6	7	8
	Кількість тижнів в семестрі								15	15	15	15	15	15	15	15		
Методика викладання гри	4	3		4	120	60	60			60			2	2				

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг	Кількість годин				Самостійна робота
				Всього	Аудиторних			
					у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні	практичні	
I	1							

	2							
II		4	120	60	60			60
	3	2	60	30	30			30
	4	2	60	30	30			30
III								
	5							
	6							
IV								
	7							
	8							

**5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(3-4 семестри)
3 семестр**

№ з/п	Назва і зміст теми	Аудиторні години
Змістовий модуль 1.		
Вступ, постановка питання. Музичний слух. Звуковидобування. Інтоніяція.		
Тема 1.1	Комплексний погляд на джазову гармонію. Типові акорди. Альтерації. Обернення. Слеш-акорди. Інтервальна акордика	6
Тема 1.2	.Лади, модуси. Принцип циклічної інваріантності в заняттях. Знаходження відповідності акордів ладам і навпаки	8
Змістовий модуль 2.		
Ритм, метр, темп. Фразування – один з найбільш дієвих засобів інтерпретації авторського задуму (динаміка, тембр, специфічні засоби фразування).		
Тема 2.1	Ритм. Основні стилістичні особливості.	8
Тема 2.2	Свінг. Бібоп. Постбоп. Латин (Latin)	8
Всього годин		30

4 семестр

Змістовий модуль 3.		
Специфіка і методи формування постановки виконавця		
Тема 3.1	Види фортепіанної техніки в імпровізації	4
Тема 3.2	Транскрипції та їх аналіз	4
Тема 3.3	Патерни та їх адаптування в діатоніці та транспонування у всіх тональностях.	4
Тема 3.4	Поліритми і робота з метрономом	4

Змістовий модуль 4.		
Специфіка виконання на електромузичних інструментах		
Тема 4.1	Специфіка фразування Б. Пауелла та Т. Монка	8
Тема 4.2	Метод Д. Таубман. Основні принципи скоординованої гри	6
Всього годин		30
Всього за лекційний курс		60

Самостійна робота

3 семестр

1.	Гра всіх видів акордів у всіх тональностях з оберненнями	6
2.	Гра типових ладів з оберненнями у всіх тональностях з використанням основних патернів. Розширення розуміння в конструюванні патернів - вправи	8
3.	Ритм. Поширені ритмічні малюнки в акомпанементі. Вправи з метрономом на слабкі долі. Метрична модуляція. Складні розміри	8
4.	Слухання записів. Слуховий аналіз	6
Підготовка до підсумкового контролю (залік)		2
Всього годин		30

4 семестр

1.	Гра побудов на різні види техніки і їх комбінування (октавні, акордові, тремоло, репетиційні, т.д)	4
2.	Транскрипція уривка соло на вибір. Гармонічний та ритмічний аналіз	4
3.	Використання матеріалу з транскрипції для введення його в гру шляхом занять - гра у всіх тональностях, діатонічно, зі зміною ритму	4
4.	Слухання записів. Слуховий аналіз. Визначення гармонії та форми твору на слух.	4
5.	Гра з записами. Копіювання ритму і артикуляції	6
6.	Гра ладу, використовуючи ротаційний принцип	6
Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)		2
Всього годин		30
Разом за курс дисципліни		60

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

А, «відмінно» (90 – 100) – студент володіє ґрунтовними знаннями викладання, здатний систематизувати, узагальнювати, творчо інтерпретувати теоретичний матеріал, поєднувати отримані теоретичні знання з їх практичним застосуванням.

В, «дуже добре» (82 – 89) – студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу з предмету, вміє логічно поєднувати теоретичні знання з практичними ситуаціями, творчо їх застосовує.

С, «добре» (74 – 81) – студент володіє достатніми знаннями теоретичного матеріалу, творчо використовує його у практичній роботі. Не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати матеріал. Показує добрі результати практичної роботи.

Д, «задовільно» (64 – 73) – студент користується обмеженим знанням теоретичного матеріалу, на недостатньому для педагогічної роботи інтерпретує методичні та дидактичні проблеми, не завжди розуміє їх змістову специфіку, не завжди може самостійно зробити порівняльний аналіз понять та категорій.

Е, «достатньо» (60 – 63) – студент слабо орієнтується у теоретичному матеріалі, знання у недостатньому обсязі, що не дозволяє робити йому творчі висновки та застосовувати їх на практиці.

FX, «незадовільно» (35 – 59) (з можливістю повторного складання) – рівень знань студента методологічних та теоретичних основ курсу визначається як початковий. Він не володіє методикою узагальнення, систематизації та обґрунтування. Не володіє практикою їх застосування.

F, «незадовільно» (0 – 34) (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – відсутність знань з предмету.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Форми контролю	Кількість балів
Усна перевірка знань за темою лекційного заняття;	0- 5 балів за кожну тему (максимум 20 балів)
Тематичний контроль знань	0-5 балів за тест (максимум 20 балів)
Контрольне (модульне) тестування	30 балів
Диференційований залік	30 балів
Всього	0-100

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з матеріалу, який буде вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Девіс М. Автобіографія. Лос-Анжелес. Саймон і Шустер, 1989. 617с.
2. Лівайн М. Джазова теорія. Шер Мьюзік. Паталума, 1995. 540с.
3. Лівайн М. Джазове фортепіано. Шер Мьюзік. Паталума, 1989. 316с.
4. Михайлов М. Стиль в музиці. Исследование. Ленинград: Музыка, 1981.264с.

5. Неттлз Б. Гармонія (1). Підручник. Музичний коледж Берклі, 1987. 74с.
6. Неттлз Б. Гармонія (2). Підручник. Музичний коледж Берклі, 1987. 66с.
7. Неттлз Б. Гармонія (3). Підручник. Музичний коледж Берклі, 1987. 61с.
8. Торрес Дж. Енциклопедія латинської популярної музики. Грінвуд, 2013. 507с.
9. Улановські А. Гармонія (4). Підручник. Музичний коледж Берклі, 1988. 62с.
10. Чугунов Ю. – Гармонія в джазе. Москва: Советский композитор, 1980. 152 с.
11. Тейлор А. Ноти і звуки. Да Капо Пресс, 1993. 123с.

Рекомендовані інтернет джерела

1. www.openstudio.com
2. www.ethaniverson.com
3. www.instagram.com/thejasonmoran
4. <https://wyntonmarsalis.org/videos/education>
5. <https://www.arihoenig.com/>